

ANONİM ŞİRKET YÖNETİCİSİNİN, İSTİFANIN TESCİLİNDEN SONRA VERGİ BORCU SORUMLULUĞU ORTADAN KALKIYOR

Danıştay 9. Daire 19.02.2013 gün, 2009/9941 E. 2013/835 K. Sayılı kararı ile Anonim Şirketin kanuni temsilciliğinden ayrıldığı dönemden önceki döneme ait amme alacağı ile ayrılmasından sonraki döneme ait olan amme alacağından sorumluluğu ayrı ayrı değerlendirmiştir. Şöyle ki;

“İstem, ... A.Ş.'den tahsil edilemeyen 1997/Şubat-Eylül, Kasım, Aralık dönemlerine ait kamu alacağının tahsili amacıyla kanuni temsilci sıfatıyla davacı adına düzenlenen ödeme emirlerinin iptali istemiyle açılan davanın temyizden incelenerek bozulmasına ilişkindir.

Vergi Usul Kanunu'nun 10. maddesinde, tüzel kişilerle küçüklerin ve kısıtlıların, vakıflar ve cemaatler gibi tüzel kişiliği olmayan teşekküllerin mükellef veya vergi sorumlusu olmaları halinde bunlara düşen ödevlerin kanuni temsilcileri tüzel kişiliği olmayan teşekkülleri idare edenler ve varsa bunların temsilcileri tarafından yerine getirileceği belirtilmiş, yukarıda yazılı olanların bu ödevleri yerine getirmemeleri yüzünden mükelleflerin veya vergi sorumlularının varlığından tamamen veya kısmen tahsil edilemeyen kamu alacaklarının, kanuni ödevleri yerine getirmeyenlerin varlıklarından alınacağı hükme bağlanmıştır.

Olay tarihinde yürürlükte bulunan 6762 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 317. maddesinde anonim şirketlerin yönetim kurulu tarafından idare ve temsil olunacağı; 300. maddesinin 8. bendinde, yönetim kurulu üyeleriyle şirketi temsile yetkili kimselerin ad ve soyadları, ikametgahları ve tabiyetlerinin ticaret siciline tescil ve ilan edileceği, 33. maddesinde tescil edilmiş hususlarda ortaya çıkacak her türlü değişikliğin de tescil edileceği, 38. maddesinde ise ticaret sicili kayıtlarının üçüncü kişiler hakkında kaydın gazete ile ilan edildiği günü izleyen iş gününden başlayarak hüküm ifade edeceği kurala bağlanmıştır.

Dosyanın incelenmesinden ödeme emirleri içeriği vergi borçlarının 1997/Şubat-Eylül, Kasım ve Aralık dönemlerine dair olduğu ve davacının ... Noterliğinde onaylı 6.6.1997 tarih ve 24985 Sayılı istifaname ile yönetim kurulu üyeliğinden istifa ettiği anlaşılmaktadır.

Yönetim kurulu üyeliğinden tek taraflı olarak çekilmeyi ifade eden istifa, bozucu yenilik doğuran bir hakkın kullanılmasıdır. İstifa, irade beyanının şirkete ulaşması ile hukuki sonuçlarını doğuracağından ve yönetim kurulu üyesi sıfatı istifanın şirkete ulaşması ve kabulüyle sona ereceğinden istifa tarihinden sonraki işlemlerden ve kamusal yükümlülüklerden yönetim kurulu üyesi olarak sorumluluk söz konusu olamayacaktır.

Tescil ve ilan edilmiş hususlardaki değişikliklerin de tescil ve ilan edilmesi gerektiği yolundaki kural sebebiyle yönetim kurulu üyeliği herhangi bir sebeple sona eren kişinin üyelikten ayrılışı ticaret sicilinde tescil ve gazeteyle ilan edilmezse, şirket borçlarından iyi niyetli üçüncü kişilere karşı sorumluluğu devam eder. Ancak yönetim kurulundan istifa ederek fiilen ayrılmak suretiyle şirketin borçlarının ödenmesi konusunda yetkisi kalmayan davacının, şirketin varlığından tamamen veya kısmen tahsil edilemeyen kamu alacaklarından sorumlu tutulması hukuka uygun bulunmamaktadır.

Bu itibarla, davacının ... A.Ş.'nin kanuni temsilciliğinden ayrıldığı 6.6.1997 tarihinden önceki dönemlere ait kamu alacağının tahsili amacıyla düzenlenen ödeme emirlerinde hukuka aykırılık bulunmadığı, kanuni temsilcilikten ayrıldığı 6.6.1997 tarihinden sonraki dönemlere ait kamu alacağının tahsili amacıyla düzenlenen ödeme emirlerinde ise hukuka uygunluk bulunmadığı sonucuna varılmıştır.”

Böylece Yüksek Mahkeme, kanuni temsilcinin istifa ederek görevden fiilen ayrılması ile şirket adına vergi borcunun ödenmesi konusunda herhangi bir yetkisinin kalmadığını belirtmiş, sonraki döneme ilişkin vergi borcundan sorumluluk, istifanın tescil ve ilan edilmesinde sonra ortadan kalkacağına hükmetmiştir.